

BLIŻEJ SUKCESU - FINANSE

ZŁOTE
MYSLI

Fundusze Inwestycyjne

Andrzej Banachowicz

Jak zacząć zarabiać na funduszach inwestycyjnych, wykorzystując mechanizmy rynku?

Niniejszy ebook jest **własnością prywatną**.

Niniejsza publikacja, ani żadna jej część, nie może być kopiowana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana, powielana, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu bez pisemnej zgody wydawcy. Zabrania się jej publicznego udostępniania w Internecie, oraz odsprzedaży zgodnie z regulaminem Wydawnictwa Złote Myśli.

© Copyright for Polish edition by ZloteMysli.pl

Data: 9.09.2007

Tytuł: Fundusze inwestycyjne

Autor: Andrzej Banachowicz

Wydanie I

ISBN: 978-83-7521-481-9

Projekt okładki: Marzena Osuchowicz

Korekta: Lidia Kaźmierczak, Anna Popis-Witkowska

Skład: Anna Popis-Witkowska

Internetowe Wydawnictwo Złote Myśli Sp. z o. o.

ul. Daszyńskiego 5

44-100 Gliwice

WWW: www.ZloteMysli.pl

EMAIL: kontakt@zlotemysli.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

SPIS TREŚCI

<u>OD AUTORA</u>	5
<u>CZEŚĆ I</u>	
<u>TEORIA</u>	7
<u>1. CO TO JEST FUNDUSZ INWESTYCYJNY?</u>	8
<u>2. HISTORIA FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH</u>	10
<u>3. CZY WARTO INWESTOWAĆ W FUNDUSZE?</u>	14
<u>Zalety</u>	14
<u>Wady</u>	17
<u>4. JAKIE KORZYŚCI DAJĄ FUNDUSZE?</u>	19
<u>5. FUNDUSZ A LOKATA</u>	21
<u>6. RODZAJE FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH</u>	24
<u>Klasyfikacja prawna</u>	24
<u>Klasyfikacja ze względu na rodzaj instrumentów inwestycyjnych</u>	26
<u>Klasyfikacja ze względu na ryzyko inwestycyjne</u>	29
<u>Klasyfikacja ze względu na specjalizację</u>	31
<u>7. FUNDUSZE HEDGINGOWE</u>	32
<u>8. BEZPIECZEŃSTWO</u>	34
<u>Doradca inwestycyjny</u>	35
<u>Agent transferowy</u>	35
<u>Depozytariusz</u>	35
<u>9. DYWERSYFIKACJA</u>	37
<u>10. WŁASNY FUNDUSZ ZRÓWNOWAŻONY</u>	40
<u>11. STRATEGIE INWESTYCYJNE</u>	44
<u>Strategia agresywna</u>	44
<u>Strategia agresywna z dywersyfikacją zagraniczną</u>	45
<u>Strategia średniego ryzyka</u>	46
<u>Strategia bezpieczna</u>	46
<u>Strategia aktywnej alokacji</u>	47
<u>Strategia inwestowania na rynkach zagranicznych</u>	47
<u>12. PSO</u>	49
<u>CZEŚĆ II</u>	
<u>PRAKTYKA</u>	51
<u>WPROWADZENIE</u>	52
<u>1. PODEJMUJEMY DECYZJĘ O ZAKUPIE FUNDUSZY</u>	53
<u>Test: Jakim jesteś inwestorem?</u>	58
<u>Wyniki testu</u>	61
<u>Wybór konkretnych funduszy</u>	62
<u>Gra on-line</u>	63
<u>2. GDZIE KUPOWAĆ FUNDUSZE INWESTYCYJNE?</u>	65
<u>3. OPLATY</u>	70

<u>4. JAK ZARABIAĆ NA FUNDUSZACH?</u>	74
<u>5. SPRZEDAŻ JEDNOSTEK</u>	77
<u>6. PODATEK OD ZYSKÓW</u>	81
<u>CZEŚĆ III</u>	
<u>DODATEK</u>	
<u>INNE FORMY INWESTOWANIA</u>	
<u>W FUNDUSZE INWESTYCYJNE</u>	84
<u>1. FUNDUSZE PARASOŁOWE</u>	85
<u>Czy fundusze parasolowe są dla każdego?</u>	86
<u>2. LOKATA Z FUNDUSZEM</u>	87
<u>Zalety</u>	89
<u>Wady</u>	89
<u>3. FUNDUSZE FUNDUSZY</u>	91
<u>4. UBEZPIECZENIE Z FUNDUSZEM</u>	95
<u>5. FUNDUSZE INWESTYCYJNE ZAMKNIĘTE (FIZ)</u>	98
<u>6. DORADCY FINANSOWI I ICH USŁUGI</u>	100
<u>POSŁOWIE</u>	104
<u>CZEŚĆ IV</u>	
<u>SŁOWNIK POJEĆ</u>	105

Od autora

Fundusze inwestycyjne funkcjonują w naszym kraju już od kilkunastu lat. Przez ten czas powstało wiele towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz rozszerzała się ich oferta. W chwili obecnej na polskim rynku funkcjonują 22 towarzystwa, a liczba oferowanych przez nie funduszy inwestycyjnych wynosi około 150. W Polsce około 3% społeczeństwa przeznaczają środki na fundusze inwestycyjne, a w związku ze świetnymi wynikami rośnie z dnia na dzień popularność funduszy oraz liczba inwestorów.

Moją publikację postanowiłem stworzyć po tym, jak przeglądając fora internetowe traktujące o inwestowaniu, zobaczyłem, że prawie codziennie pojawiają się nowe osoby, mające dość mizernego oprocentowania lokat i kont bankowych, które chcą zainwestować w fundusze inwestycyjne. Zwykle ich posty mają podobną treść. Ludzie ci piszą w nich, że mają określoną kwotę do zainwestowania, i pytają, w co mają zainwestować. Często dodatkowo nie podają okresu, na jaki przewidują ulokowanie pieniędzy w funduszach, oraz nie określają tolerancji ryzyka. TAK. Przy inwestowaniu w fundusze można określić swoją skłonność do ryzyka i wybrać te, które będą odpowiadały poziomowi ryzyka, jakie jesteśmy gotowi podjąć. Oczywiście nie ma gwarancji, że bardzo bezpieczna inwestycja przyniesie ogromne zyski, ale można wybrać kilka różnych rodzajów funduszy, aby ryzyko było akceptowalne, a zyski przyjemne dla oka i portfela.

W tej publikacji, Drogi Czytelniku, postaram się wyjaśnić Ci, co to są fundusze inwestycyjne, jak one działają, jak wybierać zestaw funduszy odpowiedni dla Twojego poziomu akceptacji ryzyka oraz jak zainwestować. Książkę tę podzieliłem na cztery główne części:

Od autora

TEORIA – w tej części podaję wszelkie informacje dotyczące funduszy inwestycyjnych w ogóle. Jest to wiedza teoretyczna w pigułce, wiedza potrzebna Ci do świadomego inwestowania w fundusze.

PRAKTYKA – znajdziesz tam informacje o praktycznym zastosowaniu wiedzy o funduszach, takie jak: wyszczególnienie miejsc, gdzie można nabyć fundusze, opłaty z tym związane oraz kwestie dotyczące podatku od zysku.

DODATEK – INNE FORMY INWESTOWANIA W FUNDUSZE – opis kilku form inwestowania i usług z udziałem funduszy, takich jak: fundusze parasolowe, lokata z funduszem czy ubezpieczenie z funduszem.

SŁOWNIK POJĘĆ – jak sama nazwa wskazuje, jest to wykaz pojęć związanych z funduszami inwestycyjnymi, użyteczny w każdym momencie czytania mojej publikacji – wystarczy przejść na końcowe strony.

Proponuję Ci przeczytanie kolejno wszystkich części. Dzięki temu uzyskasz pełną informację o rynku funduszy oraz o firmach oferujących inwestowanie w funduszach. Ponadto posiadasz wiedzę, która pozwoli Ci świadomie inwestować, a nawet doradzać innym – np. znajomym, których pewnie zainteresujesz ideą inwestowania w fundusze. Więcej – Twoi znajomi sami zainteresują się funduszami inwestycyjnymi, gdy zobaczą, że po przeczytaniu tej jednej książki jesteś w stanie generować zyski bez jakichkolwiek codziennych działań z tym związanych.

Tak więc – zaczynamy...

Część I

Teoria

1. Co to jest fundusz inwestycyjny?

1. Co to jest fundusz inwestycyjny?

Fundusz inwestycyjny jest osobą prawną, z usług której – w celu pomnażania swojego kapitału – może korzystać każdy. Kapitałem klientów, którzy zainwestowali swoje oszczędności w fundusz, zarządzają specjaliści. Zadaniem tych osób, posiadających licencję doradcy inwestycyjnego, jest inwestowanie pieniędzy klientów, zgodnie ze strategią inwestycyjną danego funduszu, w taki sposób, aby osiągnąć jak największy zysk dla uczestnika funduszu – czyli klienta. Zwykle dla każdej firmy – czyli w tym przypadku dla towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI) – pracuje wielu analityków finansowych oraz kilku zarządzających, którzy podejmują decyzje o przeprowadzeniu transakcji. W ramach każdego TFI oferowanych jest zwykle kilka rodzajów funduszy inwestycyjnych, takich jak: akcyjne, zrównoważone, obligacyjne, rynku pieniężnego i inne. Różne rodzaje funduszy charakteryzuję dokładnie w oddzielnym rozdziale. Każdym funduszem zarządza zwykle inny specjalista – tylko czasami jest tak, że jeden zarządzający prowadzi dwa fundusze jednocześnie. W TFI od tych kilku osób – zarządzających oraz analityków – zależy, jakie papiery wartościowe stanowią aktywa funduszu i generują zyski dla klientów funduszu.

Działalność funduszy inwestycyjnych w Polsce reguluje ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 roku. Podaje ona także najpełniejszą definicję funduszu inwestycyjnego: „**Fundusz inwestycyjny jest osobą prawną, której wyłącznym przedmiotem działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych publicznie lub niepublicznie, jeżeli ustawa tak stanowi, w określone w ustawie papiery wartościowe i inne prawa majątkowe**”.

1. Co to jest fundusz inwestycyjny?

W chwili obecnej na naszym rynku działają 22 towarzystwa funduszy inwestycyjnych:

● AIG TFI	● INVESTORS TFI	● SEB TFI
● ALLIANZ TFI	● KBC TFI	● SKOK TFI
● BPH TFI	● LEGG MASON TFI	● SUPERFUND TFI
● CU TFI	● MILLENIUM TFI	● PZU TFI
● DWS TFI	● OPERA TFI	● SKARBIEC TFI
● IDEA TFI	● PIONEER PEKAO TFI	● ARKA BZWBK
● ING TFI	● PKO CREDIT SUISSE	● UNION INVESTMENT
		● NOBLE FUNDS TFI

Wpłacając swoje oszczędności na fundusz, klient kupuje tzw. jednostki uczestnictwa w funduszu. Każdy otwarty fundusz inwestycyjny (FIO) musi codziennie publikować wyceny jednostek uczestnictwa. Wartość jednostek możemy znaleźć w internecie, w telegazecie, w dziennikach, a także otrzymywać od funduszu na własny e-mail lub SMS-em. Jest to bardzo wygodne, jednak szczególnie przy inwestowaniu w fundusze akcyjne nie polecam przywiązywania dużej wagi do codziennych wyników. Fundusze – zwłaszcza akcyjne – są inwestycją długookresową. Często zdarzają się spadki jedno-, dwudniowe, ale nie należy się nimi za bardzo przejmować. W odniesieniu do długiego okresu fundusz i tak powinien wygenerować satysfakcjonujący zysk.

Najkrótszy opłacalny okres inwestowania w fundusze wynosi około 3 miesięcy. Jest on związany z opłatami za zarządzanie czy za przeprowadzenie transakcji zakupu. Niektóre instytucje, takie jak np. mBank, oferują bezprowizyjny zakup jednostek funduszy, co jest świetnym rozwiązaniem. Jednak, mimo wszystko, sugeruję wybrać – jako minimum – okres 3 miesięcy. Maksymalnego okresu inwestowania w fundusze nie ma. Są ludzie, którzy np. odkładają po 100–200 zł na fundusz inwestycyjny, gdzie zakładają inwestycję np. na okres 25 lat – jako dodatek do swojej emerytury. Także tę strategię opiszę dokładnie w dalszej części tej książki.

2. Historia funduszy inwestycyjnych

Prekursorem instytucji wspólnego inwestowania, które obecnie nazywamy towarzystwami funduszy inwestycyjnych, był szkocki księgowy Robert Fleming. W 1870 roku został wysłany do Ameryki w sprawach związanych z działalnością firmy, w której pracował. Po powrocie, wraz z przyjaciółmi, założył Szkocko-Amerykański Trust Inwestycyjny (*Scottish American Investment Trust*). W kolejnych latach Fleming uczestniczył w tworzeniu innych, podobnych instytucji wspólnego inwestowania. Ideą założenia takiego trustu był fakt, iż bardzo niewiele osób było w stanie śledzić rynek na bieżąco. Taka instytucja umożliwiłaby większej liczbie ludzi dostęp do giełd i inwestowania na nich, bez potrzeby posiadania wiedzy o analizie technicznej i fundamentalnej oraz bez konieczności codziennego śledzenia informacji gospodarczych i ekonomicznych.

Wzrost popularności funduszy inwestycyjnych spowodował ożywienie i wzrost gospodarki brytyjskiej. Przez pierwsze 15 lat istnienia funduszy inwestycyjnych powstało 50 towarzystw. Pech chciał, że większość z nich upadła z powodu złych decyzji inwestycyjnych. Fundusze, którym udało się dobrze inwestować, i tak miały nad sobą ciemne chmury. Taką chmurą był kryzys giełdowy w 1890 roku. Późniejszy wzrost zainteresowania funduszami inwestycyjnymi miał miejsce na początku XX wieku. Fundusze były wtedy bardziej odporne na spadki i załamania giełdy, do tego stopnia, że nie przeszkodził im w działalności nawet kryzys giełdowy z 1921 roku. Po sukcesie funduszy w Anglii zainteresowanie nimi przeszło na rynek amerykański. W latach dwudziestych XX wieku fundusze w Stanach Zjednoczonych przeżywały gwałtowny rozkwit. Dwudziestego pierwszego

2. Historia funduszy inwestycyjnych

marca 1924 roku powstał w Bostonie pierwszy fundusz powierniczy **Massachusetts Investor Trust**, który działał na zasadach podobnych do tych, na podstawie których działają obecnie fundusze w Polsce. Jego udziały były sprzedawane każdemu zainteresowanemu. Fundusz zobowiązywał się do odkupienia jednostek uczestnictwa w dowolnym momencie, po cenie równej sumie aktywów podzielonej przez liczbę jednostek uczestnictwa. Brał za to prowizję w wysokości 2 centów.

W 1935 roku kongres amerykański nakazał komisji papierów wartościowych przyjrzenie się rynkowi funduszy inwestycyjnych. W wyniku tego, po sześciu latach, powstał ogromny (5 100 stron) raport o działalności funduszy. Następnie utworzono **Investment Company Act**, czyli akt prawny regulujący działalność funduszy w Ameryce. Akt ten uważa się za najlepszy, dlatego w prawie niezmiennionej formie funkcjonuje do dziś. W 1949 roku w USA działało 91 funduszy z liczbą klientów na poziomie 842 tysięcy, a dwa lata później liczba funduszy przekroczyła setkę, zaś liczba klientów osiągnęła milion. W 1953 roku pojawił się w Ameryce pierwszy fundusz inwestujący na rynkach zagranicznych. Dwadzieścia pięć lat później pojawił się pierwszy fundusz rynku pieniężnego, a dwadzieścia siedem lat później aktywa funduszy przekroczyły granicę 100 miliardów dolarów. Dla Amerykanów fundusze inwestycyjne to najpopularniejsza forma inwestowania swoich oszczędności.

Historia funduszy inwestycyjnych w Polsce była niewspółmiernie krótsza. W 1991 roku pojawiła się pierwsza formuła prawna regulująca ten rynek. Było to *Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych* z 22 marca 1991 roku. Pierwszym funduszem powierniczym, powstałym w 1992 roku, był Pioneer, który aż do 1995 roku, prowadząc fundusz zrównoważony, był monopolistą na rynku. W 1995 roku do Pioniera dołączyła Koro-

2. Historia funduszy inwestycyjnych

na Towarzystwo Funduszy Powierniczych, startując także, jak przed laty Pioneer, z funduszem zrównoważonym. Pioneer natomiast odpowiedział uruchomieniem funduszu akcyjnego oraz obligacyjnego.

W 1996 roku Komisja Papierów Wartościowych udzieliła pozwolenia na powstanie kolejnych 7 funduszy powierniczych i 3 towarzystw. W sumie w 1996 roku istniało 11 funduszy powierniczych i 5 towarzystw oferujących te fundusze. Przełomowy był rok 1997, kiedy to powstała ustawa o funduszach inwestycyjnych. Poza tym powstały także kolejne fundusze inwestycyjne i nowe towarzystwa. Na koniec roku działało już 10 towarzystw, które oferowały w sumie 30 funduszy inwestycyjnych. W związku z szybkim wzrostem gospodarczym rosło także zainteresowanie inwestowaniem w fundusze inwestycyjne. Napływ kapitału do funduszy rósł z każdym rokiem.

W 1996 roku aktywa funduszy wynosiły 1,36 mld złotych, natomiast w 1997 roku wzrosły o 40% – do 1,9 mld złotych. Rok 1998 był kolejnym rokiem rozwoju rynku funduszy inwestycyjnych. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd wydała zezwolenie na powstanie trzech kolejnych TFI, a liczba funduszy w tym roku wzrosła do 41. Dwudziestego pierwszego lutego 1998 roku weszła w życie ustawa regulująca rynek funduszy inwestycyjnych. Wprowadziła ona nowe typy funduszy inwestycyjnych, eliminując jednocześnie fundusze powiernicze. W wyniku tej ustawy 11 z 13 towarzystw funduszy powierniczych przekształciło się w towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Komisja udzieliła zezwolenia na powstanie kolejnych dwóch TFI, które uruchomiły kolejne 2 fundusze inwestycyjne. Lata 1995–1998 były najbardziej burzliwymi i przełomowymi latami w rozwoju rynku funduszy inwestycyjnych w Polsce.

Rok 1999 przyniósł powstanie kolejnych 25 funduszy. W tym roku także powstały dwa zupełnie nowe rodzaje funduszy inwestycyjnych:

2. Historia funduszy inwestycyjnych

fundusz specjalistyczny (SOFI Skarbiec PPPlus), a także zamknięty fundusz inwestycyjny (ZFI Sezam). W 2000 roku Komisja Papierów Wartościowych i Giełd wydała kolejne zezwolenia na utworzenie 6 towarzystw, 11 otwartych funduszy inwestycyjnych, 7 specjalistycznych otwartych oraz 3 funduszy zamkniętych. Rok 2001 był rokiem funduszy papierów dłużnych. W związku z niezbyt dobrymi wynikami giełdy – w tym czasie górowały fundusze obligacji. W chwili obecnej na warszawskiej giełdzie, nieprzerwanie od około 4 lat, trwa hoss. Na rynku są 22 TFI, oferujące ponad 150 funduszy inwestycyjnych. Dysponują one wielomiliardowymi aktywami.